

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้เสนอวิธีดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
5. การแปลความหมายข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 70 คน และครูผู้สอน จำนวน 463 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2542 จากนั้นได้ตัวอย่างจากผู้บริหารและครูผู้สอนมาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรดังกล่าวข้างต้นโดยใช้ตารางเลขสุ่ม และใช้ตาราง Selection of Sample Size ของ Hendel ในการเลือกขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (อ้างใน กนกทิพย์ พัฒนาพัณฑ์, 2539, หน้า 116-118) ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร 59 คน ครูผู้สอน จำนวน 209 คน รวม 268 คน จาก 10 กลุ่มโรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มโรงเรียน	ครูผู้สอน		ผู้บริหารโรงเรียน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. อินทจิล	68	30	11	10
2. ป่าแม่	47	25	11	9
3. แม่หอพระ	36	20	7	7
4. สันมหาพน	75	35	8	7
5. สบเบิง	66	26	9	7
6. ศิริพิทยา	61	23	8	7
7. พัฒนาพ่ายัพ	39	15	5	4
8. ซ่อแล	26	15	3	2
9. บ้านเป้า	23	10	4	3
10. สันป่ายาง	22	10	4	3
รวม	463	209	70	59

ที่มา: แผนปฏิบัติการประจำปี สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่แตง (2542)

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ใช้แบบสอบถามของ ประพันธ์ ทรยศนิยากร (2540, หน้า 72-78) ซึ่งแปลมาจากแบบสอบถามพฤติกรรมภาวะผู้นำ (LBDQ) (Halpin, 1966, pp.88-89) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ค่า จำนวน 30 ข้อ เป็นคำถาม เกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำมีทีมงาน 15 ข้อ คือ ข้อ 1-15 และเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำมีทีมงานสัมพันธ์ 15 ข้อ คือ ข้อ 16-30 ในแต่ละข้อจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนแสดงออกหรือได้ปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังให้ผู้บริหารโรงเรียนควรแสดงออกหรือควรปฏิบัติ

เมื่อปรับปรุงแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปปรึกษาและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำมาแก้ไขตามข้อเสนอนแนะและจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขอนหนังสือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ถึงผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. แจ้งกำหนดนัดหมายวัน เวลา และการเก็บรวบรวมข้อมูลให้โรงเรียนทราบล่วงหน้า
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จากข้อมูลที่ได้ ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ค่า ตรวจให้คะแนน (Halpin, 1966, p.88) ดังนี้

พฤติกรรมเชิงนิมาน (Positive)

- ให้ 0 คะแนน ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพฤติกรรม ไม่เคยแสดงออก
- ให้ 1 คะแนน ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพฤติกรรม นานๆ ครั้ง
- ให้ 2 คะแนน ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพฤติกรรม เป็นครั้งคราว
- ให้ 3 คะแนน ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพฤติกรรม บ่อยครั้ง
- ให้ 4 คะแนน ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพฤติกรรม สม่ำเสมอ

พฤติกรรมเชิงนิเสธ (Negative)

- ให้ 0 คะแนน ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพฤติกรรม สม่ำเสมอ
- ให้ 1 คะแนน ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพฤติกรรม บ่อยครั้ง
- ให้ 2 คะแนน ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพฤติกรรม เป็นครั้งคราว
- ให้ 3 คะแนน ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพฤติกรรม นานๆ ครั้ง
- ให้ 4 คะแนน ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพฤติกรรม ไม่เคยแสดงออก

การแปลความหมายข้อมูล

นำคะแนนในแต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) แล้วแปลความหมายดังนี้

พฤติกรรมเชิงนิมาน (Positive)

- 3.50-4.00 หมายถึง ไม่เคยแสดงออก
- 2.50-3.49 หมายถึง นานๆ ครั้ง
- 1.50-2.49 หมายถึง เป็นครั้งคราว
- 0.50-1.49 หมายถึง บ่อยครั้ง
- 0.00-.49 หมายถึง สม่ำเสมอ

พฤติกรรมเชิงนิเสธ (Nagative)

0.00-0.49	หมายถึง	สม่ำเสมอ
0.50-1.49	หมายถึง	บ่อยครั้ง
1.50-2.49	หมายถึง	เป็นครั้งคราว
2.50-3.49	หมายถึง	นานๆ ครั้ง
3.50-4.00	หมายถึง	ไม่เคยแสดงออก